

رابطه بین سبک های تفکر، انگیزه پیشرفت، پیشرفت تحصیلی و خلاقیت با کار آفرینی دانشجویان

فرزانه گل شکوه*
دکتر حسن احدی**
دکتر میر صلاح الدین عنایتی***
دکتر پرویز عسگری****
دکتر علیرضا حیدری**
دکتر غلامرضا پاشا****

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه بین سبک های تفکر، انگیزه پیشرفت، پیشرفت تحصیلی و خلاقیت با کار آفرینی دانشجویان دانشگاه اندیمشک بود. نمونه شامل ۳۴۰ نفر (۱۵۵ دانشجوی مرد و ۱۸۵ دانشجوی زن) بودند که به شیوه تصادفی طبقه ای از بین کلیه رشته ها انتخاب شدند. ابزار اندازه گیری عبارت از پرسشنامه سبک های تفکر، پرسش نامه صفات کار آفرینی، پرسش نامه خلاقیت، پرسش نامه انگیزه پیشرفت و معدل دانشجویان به عنوان عملکرد پیشرفت تحصیلی بود. طرح تحقیق از نوع همبستگی بود و جهت تجزیه و تحلیل داده ها از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیری استفاده شد. نتایج در سطح $P < 0/01$ نشان داد سبک تفکر قانون گذاری، انگیزه پیشرفت، خلاقیت، سبک تفکر جزئی نگر و پیشرفت تحصیلی پیش بینی کننده کار آفرینی هستند.

کلید واژگان: سبک های تفکر، انگیزه پیشرفت، پیشرفت تحصیلی، خلاقیت، کار آفرینی

مقدمه

یکی از تفاوت های مهم افراد خلاق و کار آفرین با دیگران در نوع استفاده و به کارگیری فکر است. فکر به معنی حرکت از معلوم به مجهول است و لذا می توان آن را به روش ها و حالات مختلفی به حرکت در آورد. افراد خلاق و کار آفرین در بسیاری از موارد به طور نا آگاهانه از سبک های فکری مختلف استفاده می کنند اما اگر به طور آگاهانه از سبک های فکری و تفاوت های آنها مطلع شوند و آموزش ببینند، بسیار بهتر و اثربخش تر از گذشته می توانند آنها را به کار گیرند.

* دانشجوی دکتری دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات خوزستان
** عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی تهران
*** عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات خوزستان
**** عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز

سبک های تفکر، توانائی نیستند بلکه رجحان هایی^۱ برای به کار گیری توانائی ها هستند. البته انتخاب سبک های فکری مناسب برای موضوع، یک مهارت و توانایی محسوب می شود. سبک های فکری به ما کمک می کنند تا بهتر بفهمیم چرا بعضی افراد در شغل هایشان موفق هستند و بعضی ها ناموفق. افراد در انتخاب مشاغل خود نه تنها باید به توانایی های شان توجه کنند، بلکه لازم است سازگاری سبک فکری خود را با شغل مورد نظر بسنجند. استرنبرگ^۲ (۲۰۰۳) نقل از صمد آقایی (۱۳۸۳)

نورمی^۳ و پاسیو^۴ (۲۰۰۷) در پژوهشی تحت عنوان کار آفرینی در دانشگاه های فنلاند نشان دادند، در میان تمامی مدل ها و روش هایی که برای آموزش و ارتقاء کار آفرینی در دانشگاه های فنلاند استفاده می شده است، تنها مدل مؤثر.... سطح خود کفایی، خلاقیت و انگیزه پیشرفت بود که به کار آفرینی منجر می شود. یکی دیگر از متغیرهایی که در کار آفرینی نقش مهمی دارد، انگیزه پیشرفت^۵ یا نیاز به پیشرفت^۶ است.

همانطور که اسلاوین^۷ (۲۰۰۶) در پژوهشی نشان داده است، افرادی که دارای سطح بالایی از انگیزش پیشرفت هستند برای حل مشکلات و رسیدن به موفقیت بسیار کوشا هستند. حتی پس از آنکه در انجام کاری شکست خوردند، از آن دست نمی کشند و تارسیدن به موفقیت به کوشش ادامه می دهند. همچنین فستکو^۸ و مک کلورر^۹ (۲۰۰۵) نشان دادند برای یک فرد دارای انگیزه پیشرفت قوی، مقدار لذتی که هنگام موفقیت تجربه می کند به سطح تصویری چالش وابسته است. به عبارت دیگر. با افزایش سطح چالش، لذت همراه با موفقیت نیز افزایش می یابد که این امر نیز در افراد کار آفرین دیده می شود. در این زمینه محققان دیگر نیز متغیرهای مرتبط با کار آفرینی را در پژوهش های خودشان داده اند، مثلاً شان^{۱۰}، و کالین^{۱۱} (۲۰۰۳) در پژوهش خود نشان دادند که ویژگی هایی چون نیاز به پیشرفت، ریسک پذیری، تحمل ابهام، مرکز کنترل درونی، خود کار آمدی و هدف گزینی، جزو مهمترین عوامل برای داشتن انگیزه کار آفرینی می باشند.

اما برخی دیگر از محققان، در پژوهش های خود نشان داده اند که خلاقیت نقش بسیار مهمی در کار آفرینی دارد. مثلاً پژوهش های دراکر^{۱۲} (۱۹۸۵)، شاین^{۱۳} (۱۹۹۴) و پوستیگو^{۱۴} (۲۰۰۲) نشان داد که خلاقیت مهمترین ویژگی کار آفرینان می باشند. با این وجود، تحقیقات سولومون (۱۹۸۵) نقل از بدری (۱۳۸۵) نشان

1. Preferences
2. Stenberg
3. Nurmi
4. Paasio
5. Achievement motivation
6. Need for achievement
7. Slavin
8. Festco
9. Mcclure
10. Shan
11. Calin
12. Drucker
13. Schein
14. Postigo

داد که انگیزه پیشرفت از ویژگی های اصلی کار آفرینان می باشد.

برخی از محققین موضوع کار آفرینی را با خلاقیت و نوآوری مثل دوروی یک سکه می بینند مثلاً دراکر (۱۹۸۵) معتقد است که خلاقیت و کار آفرینی آنچنان لازم و ملزوم یکدیگر هستند که می توان گفت کار آفرینی بدون خلاقیت و نوآوری حاصل ندارد به همین دلیل است که گفته می شود کار آفرینان کارها را به سمت پیشرفت و توسعه سوق می دهند. کار آفرین فرآورده های جدید را معرفی می کند، از راه های جدید برای انجام دادن کارها استفاده می کند و روش های جدید تولید را به کار می برد. منابع جدید را شناسایی کرده و بازارهای جدید را کشف می کند. کار آفرین فردی است خلاق که با نوآوری خود همواره موجب انقلاب در زندگی روزمره می شود.

اما متغیرهایی که ارتباط تنگاتنگی با خلاقیت و کار آفرینی دارند، سبک های تفکر می باشند. سبک های تفکر می توانند علت عملکردهای متفاوت افراد باشند. اگر ما به پیشرفت افراد امیدواریم باید سبک های تفکر آنان را مد نظر قرار بدهیم.

همخوانی بین سبک های تفکر و توانایی ها یک نیروی افزایشی ایجاد می کند که بسیار افزون تر از مجموع اجزاء آن است پس افرادی که تصور می شود از انجام کاری ناتوانند ممکن است به خاطر فقدان توانایی نباشد بلکه سبک های تفکر آنان یا کسانی که آن را ارزیابی می کنند همخوانی ندارد. خوبی و بدی سبک های تفکر نسبی است و در طول زمان، مکان و موقعیت ها متفاوت است افراد در ارائه سبک های تفکر انعطاف پذیری دارند و متغیرهایی مثل فرهنگ، جنسیت، سن، سبک تفکر والدین و معلمین نیز در تغییر و تحول سبک های تفکر مؤثر است. (کراس. ۱۹۷۴ نقل از گانتز ترجمه پور عابدی ۱۳۸۳)

در ارتباط با سبک های تفکر پژوهش های وسیعی در زمینه های مختلف انجام شده است. مثلاً زانگ^۱ (۲۰۰۶) نشان داد که آموزش سبک های تفکر به دانشجویان هنگامی موجب بالا رفتن پیشرفت تحصیلی آنها شد.

در پژوهشی دیگر چینگ^۲ و چوان^۳ (۲۰۰۴) نشان دادند که بین خلاقیت، تفکر انتقادی و سبک های تفکر رابطه وجود دارد. همچنین زانگ^۴ (۲۰۰۲) در پژوهشی نشان داد که بین سبک های کلی نگر و خلاقیت رابطه مثبت و بین خلاقیت و سبک تحلیلی رابطه منفی وجود دارد.

در همین زمینه پژوهشی نیز در ایران توسط امامی پور و سیف (۱۳۸۲) انجام شد و آنها نشان دادند که بین سبک های تفکر و خلاقیت رابطه وجود دارد. به طوری که سبک تفکر آزاد منشانه با افزایش خلاقیت و سبک تفکر محافظه کارانه با کاهش خلاقیت رابطه وجود دارد. همچنین سبک های تفکر آزاد منشانه و سلسله مراتبی پیش بینی کننده، پیشرفت تحصیلی بالا در دانش آموزان و سبک تفکر الیگامی پیش بینی پیشرفت تحصیلی پائین است.

همچنین در پژوهش دیگر ریسال^۴ (۱۹۹۲) در کشور اندونزی نشان داد که از جمله صفات مؤثر در انتخاب

1. Zhang

2. Ching

3. Chaun

4. Rissal

شغل و کار آفرینی خلاقیت و نوآوری است. در ادامه همین پژوهش ها، هورنادی^۱ (۱۹۸۲)، نشان داد که مهمترین ویژگی افراد کار آفرین علاوه بر اعتماد به نفس، خلاقیت و انگیزه پیشرفت می باشد. و در پژوهشی دیگر ماینر^۲، اسمیت^۳ و براکر^۴ (۱۹۸۹) نشان دادند که انگیزه پیشرفت مدیران رابطه قابل ملاحظه ای با شاخص های رشد سالانه شرکت ها دارد. همچنین آنها نشان دادند که بین انگیزه پیشرفت کار آفرینان و غیر کار آفرینان تفاوت وجود دارد.

همینطور در پژوهشی دیگر ماینر، اسمیت و براکر (۱۹۹۴) نشان دادند که انگیزه پیشرفت مدیران بهترین پیش بینی کننده رشد شرکت ها است. اما جی ناسون^۵ (۱۹۹۰) در پژوهشی جالب، ۲۳ تحقیق را در ارتباط با کار آفرینی مورد بررسی قرار داد، و نشان داد که در ۲۰ پژوهش، همبستگی معنی داری بین انگیزه پیشرفت و کار آفرینی وجود دارد همچنین در همین زمینه شاور^۶ و اسکات^۷ (۱۹۹۱) تحقیقاتی را که در زمینه کار آفرینی بود، بازنگری کردند و به این نتیجه رسیدند که انگیزه پیشرفت معتبرترین پیش بینی کننده کار آفرینی می باشد. اما پژوهش های گسترده افرادی چون زانگ^۸ (۲۰۰۱)، زانگ (۲۰۰۲) و زانگ (۲۰۰۰) نشان دادند بین ویژگی های شخصیتی و سبک های تفکر رابطه وجود دارد و ابعاد شخصیتی افراد با شیوه های ترجیحی آنها در مدیریت توانایی هایشان ارتباط وجود دارد.

لذا به منظور پیش بینی وجود رابطه بین سبک های تفکر، انگیزه پیشرفت، پیشرفت تحصیلی بر خلاقیت و کار آفرینی دانشجویان در پژوهش حاضر شکل گرفت. و توجه به پیشینه پژوهشی و نظریه های موجود هدف از پژوهش حاضر، پاسخگویی به این سؤال پژوهشی است که:

آیا بین سبک های تفکر، انگیزه پیشرفت، پیشرفت تحصیلی و خلاقیت با کار آفرینی دانشجویان دختر و پسر رابطه وجود دارد؟

روش پژوهش

جامعه شامل کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد اندیمشک بودند که در سال تحصیلی ۸۸-۱۳۸۷ در رشته های مختلف در این دانشگاه مشغول تحصیل بودند. و نمونه شامل ۳۴۰ نفر دانشجوی ۱۵۵ دانشجوی مرد و ۱۸۵ دانشجوی زن بودند که به صورت نمونه گیری تصادفی طبقه ای از بین دانشجویان انتخاب شدند. این دانشجویان با توجه به تعداد طبقه ای که در آن قرار داشتند از رشته های روان شناسی، حسابداری، جغرافیا، مکانیک، معماری، نقشه برداری، کامپیوتر، الکترونیک، گرافیک، برق، مکانیک خودرو، مدیریت، حقوق، علوم سیاسی، الکترونیک، زبان و ساخت و تولید.

1. Hornaday
2. Miner
3. Smith
4. Bracker
5. Jihnson
6. Shaven
7. Scott
8. Zhang

ابزار اندازه گیری

در این پژوهش جهت گردآوری داده ها از این پرسش نامه های زیر استفاده شده است که عبارتند از:

- ۱- پرسش نامه سبک های تفکر ۲- پرسش نامه بخش صفات کار آفرینی ۳- پرسش نامه خلاقیت
- ۴- پرسش نامه انگیزه پیشرفت ۵- عملکرد تحصیلی و سایر اطلاعات که به شرح آن ها پرداخته می شود.

۱- پرسش نامه سبک های تفکر:

این پرسش نامه، یک آزمون مداد و کاغذی است که شامل ۱۰۴ سؤال می باشد و به وسیله استرنبرگ و واگنر (۱۹۹۲)، ترجمه اعتماد اهری و خسروی (۱۳۸۱) طراحی شده است. پاسخ هر سؤال روی یک مقیاس ۷ درجه ای (۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷) نمره گذاری می شود. در این پرسش نامه هر ۸ سؤال یکی از ۱۳ سبک تفکر را ارزیابی می کند.

سبک های تفکر ارزیابی عبارتند از:

عملکرد (شامل قانون گذاری، اجرایی، قضاوت گرا)، اشکال (شامل فردی سالاری، پایور سالاری که به آن مرتبه سالاری هم می گویند، جرگه سالاری که به آن دسته سالاری هم می گویند و ناسالاری). حیطه ها (درون نگر، برون نگر) و تمایلات (آزاد اندیش و محافظه کار). و سطوح (شامل کلی نگر و جزئی نگر).

در پژوهش حاضر اعتبار پرسش نامه سبک های تفکر با استفاده از اعتبار همزمان روی یک نمونه ۱۰۰ نفری بدست آمد که از ۰/۶۰ تا ۰/۹۱ در نوسان بود. و همگی در سطح $P < ۰/۰۵$ معنی دار بودند.

همچنین در پژوهش حاضر جهت پایایی سبک های تفکر از روش آلفای کرونباخ استفاده شد که نتایج آن به صورت زیر است.

قانون گذاری ۰/۷۹، اجرایی ۰/۷۳، قضاوت گر ۰/۷۶، فردی سالاری ۰/۷۶، پایور سالاری ۰/۷۷، جرگه سالاری ۰/۷۶، ناسالاری ۰/۶۴، کلی نگر ۰/۹۰، جزئی نگر ۰/۸۷، درون نگر ۰/۸۰، برون نگر ۰/۸۵، آزاد اندیش ۰/۷۶ و محافظه کار ۰/۸۷.

۲- پرسش نامه سنجش صفات کار آفرینی

این پرسش نامه توسط آلن، آر، کن یون (۱۹۹۹) تدوین گشته است و به وسیله شکر کن و برومندنسب (۱۳۸۱) به فارسی برگردانده شده است.

این آزمون شامل ۲۵ ماده است که با یک طیف ۱۰ درجه ای اندازه گیری می شود. گرفتن نمره بالا در آزمون که از جمع کردن نمره تمام ماده ها به دست می آید نشان دهنده ویژگی کار آفرینی است.

به منظور اعتباریابی این آزمون از روش اعتباریابی همزمان استفاده شد و شاخصی که استفاده گردید آزمون جهت گیری کار آفرینی بود که برای ۱۵۰ نفر از دانشجویان به صورت همزمان با تست اصلی اجرا شد.

ضریب همبستگی محاسبه شده بین این دو آزمون $I=۰/۵۸$ بود که در سطح $۰/۰۰۱$ معنی دار است.

همچنین برای محاسبه پایایی دوروش آلفای کرونباخ و تنصیف استفاده شده است و در روش تنصیف از

1. Reliability

2. Alen R. Kenyon

دو فرمول اسپیرمن-براون و گاتمن برای محاسبه ضریب پایایی استفاده شده است. مقدار ضریب استفاده شده به روش اسپیرمن ۰/۹۳، به روش گاتمن ۰/۹۳ و به روش آلفای کرونباخ ۰/۹۷ است که همگی در سطح ۰/۰۱ معنادار می باشند.

۳- آزمون خلاقیت:

آزمون خلاقیت یک آزمون مداد کاغذی است که توسط عابدی تهیه و توسط کفایت (۱۳۷۳) به فارسی برگردانده شده است. این آزمون ۶۰ ماده دارد که چهار ویژگی افراد خلاق شامل سیالی، ابتکار، انعطاف پذیری و بسط را اندازه گیری می کند. ضریب اعتبار آزمون با استفاده از اعتبار سازه به وسیله عابدی نقل از کفایت (۱۳۷۳)، ۰/۴۶ گزارش شده است. در پژوهش حاضر اعتبار آزمون با استفاده از روش همزمان ۰/۴۵ به دست آمده است که در سطح ۰/۰۱ معنی دار می باشد. و پایایی آزمون از طریق باز آزمایی ۰/۸۵ به دست آمد. همچنین کفایت (۱۳۷۳) با استفاده از روش تنصیف و آلفای کرونباخ در کل آزمون پایایی آن را بین ۰/۸۱ تا ۰/۸۷ گزارش کرده است.

۴- پرسش نامه انگیزه پیشرفت^۱ (AMQ):

پرسش نامه انگیزه پیشرفت ابزاری مداد - کاغذی است که توسط هرمانز^۲ (۱۹۷۰) تهیه و تدوین شده و به وسیله شکر کن و برومندنسب (۱۳۸۱) به فارسی برگردانده شده است. این پرسش نامه ۲۹ ماده دارد که به صورت جملات نیمه تمام می باشند و گزینه های ارائه شده برای هر ماده بین ۴ تا ۶ گزینه متغیر است. بر این اساس حداکثر نمره هر ماده بین ۴ تا ۶ می باشد که با توجه به تعداد گزینه های هر ماده تغییر می کند. در برخی از ماده ها گزینه الف کمترین نمره و در برخی دیگر گزینه الف بالاترین نمره را دارد. گرفتن نمره بالا در این آزمون حاکی از داشتن انگیزه پیشرفت بالا است.

در این پژوهش برای اعتبار یابی آزمون از روش اعتبار همزمان استفاده شده است. آزمونی که به عنوان شاخص اعتبار مورد استفاده قرار گرفت آزمون انگیزه پیشرفت گیزلی^۳ است که به طور همزمان در اختیار آزمودنی ها قرار گرفت.

ضریب همبستگی محاسبه شده $r = 0/46$ بود که در سطح ۰/۰۵ معنی دار بود. همچنین برای محاسبه ضریب پایایی از روش های آلفای کرونباخ و تنصیف استفاده شد. در روش تنصیف از فرمول ضریب همبستگی اسپرمن-براون استفاده شد. ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده ۰/۷۸ و ضرایب پایایی محاسبه شده با استفاده از روش های گاتمن و اسپرمن-براون، به ترتیب، ۰/۷۰، ۰/۷۲ می باشند.

۵- عملکرد تحصیلی و سایر اطلاعات:

داده های مربوط به عملکرد تحصیلی دانشجویان با استفاده از فرم اطلاعاتی از آموزش دانشگاه برای گروه نمونه گرد آوری شده است و میانگین، معدل دو نیمسال گذشته آن ها ملاک عملکرد تحصیلی آن ها بود.

1. Achievement Motivation Questionnaire

2. Hermans

3. Ghiselli

طرح تحقیق و روش جمع آوری اطلاعات:

پژوهش حاضر از نوع همبستگی بود که به منظور پیش بینی سبک های تفکر (عملکرد، اشکال، سطوح، حیطه ها و تمایلات)، انگیزه پیشرفت، پیشرفت تحصیلی و خلاقیت بر کار آفرینی دانشجویان طراحی شده بود.

با توجه به تعداد سؤال های این پژوهش لازم بود که جمع آوری اطلاعات در نهایت دقت صورت گیرد. زیرا وجود یک داده گمشده باعث می شد که اطلاعات کاملی از تمام متغیرها از بین برود. بدین منظور پس از هماهنگی های لازم هر یک از پرسش نامه های ذکر شده در فواصل زمانی در اختیار آزمودنی ها قرار گرفت و علی رغم سعی و تلاش زیاد متأسفانه حدود ۶۰ نفر از دانشجویان، برخی از سؤالات پرسش نامه را کامل نکرده بودند که از لیست نمونه حذف شدند و آزمودنی ها به ۳۴۰ نفر تقلیل پیدا کردند.

نتایج پژوهش

شاخص های توصیفی شامل میانگین، انحراف استاندارد، حداقل و حداکثر نمره برای کلیه متغیرها در جدول شماره ۱ ارائه شده است.

جدول ۱. شاخص های توصیفی متغیرهای پژوهش $N=340$

متغیرها	شاخص ها	میانگین	انحراف استاندارد	حداقل	حداکثر
سبک های تفکر	کار آفرینی	۸۳۰/۱۳	۱۷۸/۰۱۶	۲۱۳	۱۲۴۱
	انگیزه پیشرفت	۹۰/۳۵	۱۷/۲۶۲	۴۵	۱۳۱
	خلاقیت	۱۲۹/۸۵	۱۷/۵۳۴	۵۸	۱۸۰
	قانون گذاری	۳۹/۶۴	۷/۴۲۳	۱۵	۵۶
	اجرایی	۴۰/۲۵	۷/۶۱۸	۲۰	۵۶
	قضاوت گرا	۳۶/۷۹	۷/۶۴۶	۱۶	۵۵
	فردی سالار	۳۸/۵۳	۷/۳۷۹	۱۸	۵۶
	پایورسالاری (مرتبه سالاری)	۴۰/۶۹	۸/۰۶۸	۸	۵۶
	جرگه سالاری	۳۳/۱۸	۸/۴۵۹	۱۲	۵۴
	نا سالاری	۳۶/۶۱	۷/۱۳۶	۱۸	۵۶
	درون نگر	۳۳/۲۹	۸/۵۶۳	۸	۵۶
	برون نگر	۳۹/۷۸	۷/۷۶۹	۱۶	۵۶
	آزاد اندیش	۳۹/۹۶	۷/۵۳۷	۱۴	۵۶
	محافظه کار	۳۳/۴۷	۸/۴۵۰	۱۰	۵۶
	کلی نگر	۳۷/۱۶	۷/۵۵۹	۱۴	۵۶
	جزئی نگر	۳۴/۲۳	۷/۷۱۷	۱۳	۵۳
پیشرفت تحصیلی	۱۵/۰۷	۱/۷۹۴	۱۰/۲۵	۱۹/۶۰	

جدول شماره یک، میانگین، انحراف استاندارد، حداقل و حداکثر ۳۴۰ آزمودنی را نشان می دهد. که این امر نشان دهنده این است که نمره های متغیرها از پراکندگی خوبی برخوردار هستند.

جدول ۲. ماتریس همبستگی بین متغیرها

متغیرها	کار آفرینی	انگیزه پیشرفت	خلاقیت	پیشرفت تحصیلی	سبک های تفکر
قانون گذاری	۰/۲۷۸**	۰/۱۴۸**	۰/۱۶۹**	۰/۰۶۸	
اجرایی	۰/۲۸۸**	۰/۱۴۶**	۰/۱۵۳**	۰/۰۴۰	
قضاوت گرا	۰/۲۴۴**	۰/۱۱۹**	۰/۱۸۵**	۰/۰۳۰	
فردی سالار	۰/۱۵۹**	۰/۰۲۳	۰/۰۲۰	۰/۰۹۳	
پایور سالار	۰/۲۵۰**	۰/۰۰۷	۰/۱۴۹**	۰/۰۶۷	
جرگه سالار	۰/۱۰۵	۰/۰۴۲	۰/۰۰۱	-۰/۰۱۶	
نا سالار	۰/۲۳۴**	۰/۱۱۷*	۰/۱۴۳**	۰/۱۳۶*	
درون نگر	۰/۱۹۱**	۰/۰۳۰	۰/۰۶۷	۰/۱۳*	
برون نگر	۰/۱۹۰**	۰/۰۹۵	۰/۱۱۴*	۰/۱۱۵*	
آزاد اندیش	۰/۲۹۰**	۰/۰۸۶	۰/۱۹۱**	۰/۲۳۶**	
محافظه کار	۰/۱۶۶**	۰/۰۲۶	-۰/۰۲۱	۰/۱۶۶**	
کلی نگر	۰/۲۶۴**	۰/۰۱۶	۰/۰۴۷	۰/۰۶	
جزئی نگر	۰/۱۵۹**	۰/۱۱۶*	۰/۱۷۶**	۰/۲۵**	

جدول شماره ۲ همبستگی بین متغیرها نشان میدهد.

جدول ۲ نشان می دهد بین کلیه قسمتهای سبک های تفکر و کار آفرینی در سطح $P < ۰/۰۱$ رابطه معنی دار وجود دارد. ولی در ارتباط با سبک های تفکر و انگیزه پیشرفت، نتایج نشان می دهد که بخش عملکرد سبک های تفکر در سطح $P < ۰/۰۱$ و از بخش اشکال فقط نا سالار و از بخش سطوح فقط جزئی نگر در سطح $P < ۰/۰۵$ با انگیزه پیشرفت رابطه مثبت و معنی دار دارند. همچنین در ارتباط با سبک های تفکر و خلاقیت نتایج نشان می دهد که بخش عملکرد در سطح $P < ۰/۰۱$ و از بخش اشکال فقط پایور سالار و ناسالار در $P < ۰/۰۱$ همچنین از بخش حیطه ها، برون نگر در سطح $P < ۰/۰۵$ و از بخش تمایلات آزاد اندیش و از بخش سطوح، جزئی نگر در سطح $P < ۰/۰۱$ با خلاقیت رابطه معنی دار دارند. اما سبک های تفکر، نا سالار و درون نگر در سطح $P < ۰/۰۵$ و آزاد اندیش و محافظه کار و جزئی نگر در سطح $P < ۰/۰۱$ با پیشرفت تحصیلی رابطه دارند. جهت آزمون فرضیه ها از رگرسیون چند متغیری با روش گام به گام استفاده شده است. و نتایج به دست آمده در جدول ۳، ۴ و ۵ به ترتیب برای کل آزمودنی ها، آزمودنی های دختر و آزمودنی های پسر ارائه شده است.

جدول ۳. نتایج تحلیل رگرسیون چند متغیری برای کل آزمودنی ها

متغیر ملاک	ضرایب رگرسیون						(MR) همبستگی چند گانه	(RS) ضریب تعیین	(F) نسبت احتمال (P)	متغیرهای پیش بین
	۱	۲	۳	۴	۵	۶				
آزاد اندیش سبک تفکر	B=۰/۲۸۷ t=۱۰/۸۴۲ P < ۰/۰۱						۰/۲۸۷	۰/۰۸۲	۲۷/۸۱۷	آزاد اندیش سبک تفکر
		B=۳۳۴ t=۳/۴۲۶ P < ۰/۰۱						۰/۳۶۷	۲۴/۱۰۰	خالفت
انگیزه پیشرفت		B=۰/۲۲۷ t=۴/۲۷۷ P < ۰/۰۱						۰/۱۶۸	۲۰/۵۳۸	انگیزه پیشرفت
			B=۰/۱۷۹ t=۳/۴۲۶ P < ۰/۰۱					۰/۴۰۸		
سبک تفکر جزئی نگر		B=۰/۲۲۱ t=۴/۲۰۴ P < ۰/۰۱						۰/۱۸۶	۱۷/۵۹۳	سبک تفکر جزئی نگر
			B=۰/۱۷۳ t=۳/۳۴۷ P < ۰/۰۱					۰/۴۶۸		
پیشرفت تحصیلی		B=۰/۱۵۲ t=۲/۶۴۷ P < ۰/۰۵						۲۰/۱	۱۵/۳۷۰	پیشرفت تحصیلی
			B=۰/۱۸۸ t=۳/۶۳۸ P < ۰/۰۱					۰/۴۶۱		
سبک تفکر درون نگر		B=۰/۲۲۱ t=۴/۲۶۶ P < ۰/۰۱						۰/۲۱۲	۱۳/۶۹۰	سبک تفکر درون نگر
			B=۰/۱۸۰ t=۳/۴۹۵ P < ۰/۰۱							
			B=۰/۱۵۳ t=۲/۶۸ P < ۰/۰۵							
				B=۰/۱۲۲ t=۲/۳۳۶ P < ۰/۰۲						
					B=۰/۱۰۹ t=۲/۱۰۴ P < ۰/۰۳					

همانگونه که جدول شماره ۳ نشان می دهد، از بین متغیرهای پیش بین متغیرهای سبک تفکر آزاداندیش، خلاقیت، انگیزه پیشرفت، سبک تفکر جزئی نگر، پیشرفت تحصیلی و سبک تفکر درون نگر با کار آفرینی برای کل آزمودنی ها رابطه معنی داری وجود دارد به طوری که کلیه ضرایب رگرسیون در سطح $P < 0/01$ معنی داری باشد همبستگی چندگانه متغیرهای پیش بین حدود $MR = 0/46$ می باشد که می توان گفت با استفاده از متغیرهای پیش بین حدود ۲۱ درصد واریانس کار آفرینی تبیین می شود.

جدول ۴. نتایج تحلیل رگرسیون چند متغیری برای آزمودنی های پسر

متغیر ملاک	متغیرهای پیش بین	(MR) همبستگی چندگانه	(RS) ضریب تعیین	(F)نسبت احتمال (P)		ضرایب رگرسیون				
				۱	۲	۳	۴	۵		
کار آفرینی	سبک تفکر آزاداندیش	۰/۳۷۳	۰/۱۳۹	۲۶/۷۴۷ $P < 0/01$	$B = 0/373$ $t = 5/172$ $P < 0/01$					
	خلاقیت	۰/۳۶۷	۰/۱۳۵	۲۴/۱۰۰ $P < 0/01$	$B = 0/361$ $t = 5/187$ $P < 0/01$	$B = 0/258$ $t = 3/707$ $P < 0/01$				
	انگیزه پیشرفت	۰/۴۰۸	۰/۱۶۸	۲۰/۵۳۸ $P < 0/01$	$B = 0/316$ $t = 4/480$ $P < 0/01$	$B = 0/254$ $t = 3/712$ $P < 0/01$	$B = 0/183$ $t = 2/599$ $P < 0/01$			
	سبک تفکر جزئی نگر	۰/۴۳۲	۰/۱۸۶	۱۷/۵۹۳ $P < 0/01$	$B = 0/265$ $t = 3/554$ $P < 0/01$	$B = 0/247$ $t = 3/632$ $P < 0/01$	$B = 0/165$ $t = 2/341$ $P < 0/02$	$B = 0/147$ $t = 1/985$ $P < 0/05$		
	پیشرفت تحصیلی	۰/۴۴۸	۲۰/۱	۱۵/۳۷۰ $P < 0/01$	$B = 0/266$ $t = 3/592$ $P < 0/01$	$B = 0/298$ $t = 4/132$ $P < 0/01$	$B = 0/159$ $t = 2/278$ $P < 0/02$	$B = 0/156$ $t = 2/121$ $P < 0/03$	$B = 0/143$ $t = 1/987$ $P < 0/05$	

همان طور که جدول شماره ۴ نشان می دهد از بین کلیه متغیرهای پیش بین متغیرهای سبک تفکر قانون گذاری، انگیزه پیشرفت، خلاقیت، سبک تفکر جزئی نگر و پیشرفت تحصیلی با کار آفرینی برای آزمودنی های پسر رابطه معنی دار وجود دارد به طوری که کلیه ضرایب رگرسیون در سطح حداقل $0/05 < P$ معنی دار می باشند و همبستگی چندگانه متغیرهای پیش بین $MR = 0/523$ می باشد که می توان گفت با استفاده از متغیرهای پیش بین حدود ۲۷/۴ درصد واریانس کار آفرینی تبیین می شود.

جدول ۵. نتایج تحلیل رگرسیون چند متغیری برای آزمودنی های دختر

ضرایب رگرسیون				نسبت (F) احتمال (P)	(RS) ضریب تعیین	(MR) همبستگی چند گانه	متغیرهای پیش بین	متغیر مدرک
۴	۳	۲	۱					
			B=۰/۲۹۱ t=۳/۶۴۰ P<۰/۰۱	۱۳/۲۴۸ P<۰/۰۱	۰/۰۸۵	۰/۲۹۱	سبک تفکر آزاد اندیش	کار آفرینی
		B=۰/۲۴۶ t=۳/۱۵۱ P<۰/۰۲	B=۰/۳۱۴ t=۴/۰۳۲ P<۰/۰۱	۱۲/۰۰۱ P<۰/۰۱	۰/۱۴۵	۰/۳۸۰	خلاقیت	
	B=۰/۱۹۸ t=۲/۶۰۶ P<۰/۰۱	B=۰/۲۳۸ t=۳/۱۱۱ P<۰/۰۲	B=۰/۳۱۵ t=۴/۱۲۰ P<۰/۰۱	۱۰/۵۹۱ P<۰/۰۱	۰/۱۸۴	۰/۴۲۹	انگیزه پیشرفت	
B=۰/۱۸۹ t=۲/۴۸۷ P<۰/۰۱۴	B=۰/۱۹۳ t=۲/۵۸۱ P<۰/۰۱۱	B=۰/۲۰۵ t=۳/۶۹۵ P<۰/۰۰۵	B=۰/۲۹۷ t=۳/۹۴۳ P<۰/۰۰۱	۹/۷۸۲ P<۰/۰۰۱	۰/۲۱۸	۰/۴۶۷	سبک تفکر جزئی نگر	

همان طور که جدول شماره ۵ نشان می دهد از بین کلیه متغیرهای پیش بین، متغیرهای خلاقیت، انگیزه پیشرفت، سبک تفکر درون نگر و سبک تفکر جزئی نگر با کار آفرینی آزمودنی های دختر رابطه معنی دار وجود دارد به طوری که ضرایب رگرسیون حداقل در سطح $P < ۰/۰۵$ معنی دار می باشند و همبستگی چند گانه متغیرهای پیش بین $MR = ۰/۴۶۷$ می باشد که می توان گفت با استفاده از متغیرهای پیش بین حدود ۲۱/۸ درصد از کل واریانس کار آفرینی تبیین می شود.

بحث و نتیجه گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه بین سبک های تفکر، انگیزه پیشرفت، پیشرفت تحصیلی و خلاقیت با کار آفرینی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد اندیمشک بود. نتایج به دست آمده بیانگر این بود که بین سبک های تفکر (عملکرد، اشکال، حیطه ها، تمایلات، سطوح) و کار آفرینی در سطح $P < ۰/۱۰$ رابطه معنی دار وجود دارد.

نتایج بدست آمده از این پژوهش ضمن تأیید نتایج تحقیقات انجام شده توسط سایر پژوهشگران از جمله زانک (۲۰۰۶)، نورمی و پاسیو (۲۰۰۷)، زانک (۲۰۰۱)، زانک (۲۰۰۲) پلیتیس (۲۰۰۵) حاکی از آن است که بین سبک های تفکر و کار آفرینی رابطه وجود دارد. پلیتیس (۲۰۰۵) در پژوهش خود نشان داد که نقش سبک تفکر رهبر با فراهم آوردن محیط موقعیت مناسب می تواند بر رشد خلاقیت و سلامت سازمان مؤثر باشد. همچنین نتایج به دست آمده از این تحقیق حاکی از آن است که بین کار آفرینی و انگیزه پیشرفت رابطه وجود دارد و تحلیل رگرسیون برای کلیه آزمودنی ها و هم بصورت جداگانه برای آزمودنی های دختر و پسر انگیزه

پیشرفت یکی از متغیرهای مهم پیش بینی کننده کار آفرین بود.

نتایج این پژوهش همسو با پژوهش فستکوو مک کلورر (۲۰۰۵)، شان، کوک و کالین (۲۰۰۳)، سولومون (۱۹۸۵) نقل از بدری و همکاران (۱۳۸۵) می باشد و همچنین مهر تأیید بر نظریه مک کلند است که یکی از ویژگی های افراد کار آفرین را انگیزه پیشرفت می داند.

در تبیین این یافته های می توان گفت براساس برخی پژوهش ها (مثلاً مک کلند و وینتر، ۱۹۶۹) نقل از برومندنسب (۱۳۸۱) انگیزه پیشرفت پیامدهایی دارد که عبارتند از:

انتخاب تکالیف نسبتاً چالش انگیز که احتمال موفقیت در آنها وجود داشته شد.

آنها کارهایی را دوست دارند که در آنها بتوانند عملکردشان را به عملکرد دیگران مقایسه کنند، آنها باز خورد «چگونگی، انجام کار» را دوست دارند.

آنها معمولاً در کارهایی پشتکار نشان می دهند که به نظرشان به شغل یا حرفه ای مربوط است یا منعکس کننده آن ویژگی های شخصی (مانند هوش) است که متضمن پیشی گرفتن بر دیگران است.

وقتی آنها در کارشان موفق می شوند، معمولاً سطح آرزوی خود را به شیوه واقع بینانه ای بالا می برند و به کارهایی رو می آورند که اندکی رقابت انگیز تر و مشکل ترند.

آنها دوست دارند در موقعیتهایی کار کنند که تا اندازه ای بر نتیجه کار کنترل داشته باشند.

این ویژگی ها با برخی از ویژگی های افراد کار آفرین همخوانی دارند.

نتایج این پژوهش همچنین نشان داد که بین خلاقیت و کار آفرینی رابطه وجود دارد. و خلاقیت یکی از متغیرهای مهم پیش بینی کننده کار آفرینی است. یافته های بدست آمده، با یافته های پوستیگو (۲۰۰۲) و دراگر (۱۹۸۵) همسو است.

در تبیین این یافته می توان به سخنان دراگر (۱۹۸۵) اشاره کرد که معتقدات خلاقیت و کار آفرینی لازم و ملزوم یکدیگر هستند و می توان گفت کار آفرینی بدون خلاقیت و نوآوری حاصلی ندارد به همین دلیل است که گفته می شود کار آفرینان کارها را به سمت پیشرفت و توسعه سوق می دهند.

کار آفرین فرآورده های جدید را معرفی می کند. از راههای جدید برای انجام دادن کرها استفاده می کند و روش های جدید تولید را به کار می برد. منابع جدید را شناسایی کرده و بازارهای جدید را کشف می کند. به عبارت دیگر کار آفرین فردی است خلاق که با نوآوری خود همواره موجب انقلاب در زندگی روزمره می شود. از این رو با توجه به اینکه کار آفرینی در واقع نوعی خلاقیت و نوآوری است. بنابراین دوران حاضر را همچنین می توان «عصر کار آفرینی» نامید. حتی از این دوران تحت عنوان «عصر طلایی کار آفرینان» نیز تعبیر نموده اند (زگلین ۱۹۹۱ نقل از گلستان هاشمی ۱۳۸۲)

از دیگر یافته های این پژوهش این بود که بین پیشرفت تحصیلی دانشجویان و کار آفرینی رابطه وجود دارد نتایج حاصله از این پژوهش با یافته های عزیزی (۱۳۸۲)، برومندنسب (۱۳۸۲) همسو است. عزیزی (۱۳۸۲) در بررسی زمینه های بروز و پژوهش کار آفرینی در دانشجویان سال آخر کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشگاه شهید بهشتی نتیجه گرفته است که بین متغیرهای انگیزه پیشرفت، ریسک پذیری، استقلال طلبی و خلاقیت دانشجویان با کار آفرینی آنان رابطه معنی داری وجود دارد.

همچنین نتایج تحلیل همبستگی چند متغیری نشان می دهد که ترکیب متغیرهای پیش بین با کار آفرینی در سطح $P < 0/01$ معنی دار است به طوری که ترکیب متغیرهای پیش بین بیش از ۲۸ درصد از واریانس کار آفرینی را تبیین می کند. به طور کلی یافته های این پژوهش نشان دهنده ارتباط بین سبک های تفکر، انگیزه پیشرفت، پیشرفت تحصیلی و خلاقیت با کار آفرینی دانشجویان دانشگاه بود.

بهر حال ماهیت موضوع کار آفرینی به عنوان جنبه ای مهم از خلاقیت انسان همواره در زندگی وی وجود داشته است، ولی محتوا و شکل آن دستخوش تغییر و تحولات عمیقی شده و به معنای امروزی مفهومی جدید می باشد. چرا که کار آفرینی به عنوان نوعی خلاقیت و نوآوری نقش مهمی در تکامل تمدن و پیشرفت جامعه بشری داشته و دارد. کاربردی شدن و توسعه خلاقیت ها و نوآوری ها، عمومیت یافتن ابداعات و اختراعات، انبوه تولیدات و خدمات و انواع سازمانهای تولیدی، صنعتی، آموزشی، درمانی، اداری و غیره همه حاصل فرآیندهای کار آفرینی است و آنها را می توان پدیده های کار آفرینانه دانست.

منابع

- امامی فر، نورن. سیف، علی اکبر (۱۳۸۱). چکیده مقاله ای اولین کنگره سراسری روان شناسی ایران تهران دانشگاه تربیت معلم (۱۳۰ ص).
- برومند نسب مسعود (۱۳۸۱). بررسی رابطه ساده و چند گانه خلاقیت، انگیزه پیشرفت و عزت نفس با کار آفرینی در دانشجویان دانشگاه شهید چمران اهواز (رساله دکتری) دانشگاه علوم تربیتی و روانشناسی.
- بدری، احسان. لیاقت دار، محمد جواد. عابدی، محمدرضا. جعفری، ابراهیم (۱۳۸۵). بررسی قابلیت های کار آفرینی دانشجویان دانشگاه اصفهان فصلنامه پژوهش و برنامه ریزی در آموزش عالی شماره پیاپی ۴۰، دوازدهم شماره ۲. عزیزی، محمود (۱۳۸۲). بررسی زمینه های بروز و پرورش کار آفرینی در دانشجویان سال آخر کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشگاه شهید بهشتی (پایان نامه کارشناس ارشد). دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی دانشگاه شهید بهشتی.
- کفایت، محمد. (۱۳۷۳). بررسی ارتباط شیوه ها و نگرش هایی فرزند پروری با خلاقیت و رابطه متغیر اخیر باهوش و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان سال اول دبیرستانهای پسرانه اهواز (پایان نامه کارشناسی ارشد) دانشگاه شهید چمران اهواز، دانشکده علوم تربیتی.
- صمد آقایی، جلیل (۱۳۸۳). خلاقیت جوهره کار آفرینی، تهران، دانشگاه تهران مرکز کار آفرینی دانشگاه تهران.
- گلستان هاشمی، سید محمدی (۱۳۸۲). مبانی علم کار آفرینی انتشارات جهاد دانشگاهی اصفهان.
- گانتز. ب (۲۰۰۰) اثر بازی های ویدئویی و رایانه ای به کودکان. ترجمه پورعابدی، ح. (۱۳۸۳) تهران، انتشارات جوان.

- Ching, Y. S. & Chann. L. (2004). The Relationship among creative, critical Thinking and Thinking Style in Taiwan Itinght School Students. Journal of instructional Psychology, vol 31, 2004
- Druker, P (1985). "the Discipline of Innovation" Harvard Business Review, May June, PP 67 – 72
- Druker; P (1995). "the Discipline of Innovation" Harvard Business Review. May – June, PP, 67. 72
- Festco, T. & McClure, J (2005). Educational Psychology an integrated approach to classroom decisions New your x Pearson.

- Ghiselli, E. E. (1971). Explorations in Managerial Talent, Pacific Palisades. California: Good year Publishing Company, Inc.
- Herman; S. H. J. (1970). A questionnaire measure of achievement motivation – Journal of Applied Psychology Vol. 54. No 4. 353 – 363.
- Hornaday. G. (1982). Research about living entrepreneurs. Inc. Kent, D. Sexton and K. Vesper (eds). Encyclopedia of entrepreneurship Englewood cliffs. NJ prentice Hall co.
- Johnson: B. R. (1990). Toward a multidimensional model of entrepreneurship the case of achievement motivation and the entrepreneurship Theory and practice (14) 3. 39 – 54.
- Miner, J. B. Smith. N. R. & Bracker. J. S (1989). Role of entrepreneurial task motivation in the growth of technologically innovative firms. Journal of Applied Psychology. 74. No 4 – 554 – 560.
- Miner. J. B. Smith, N. R. & Bracker. J. S (1994). Role of entrepreneurial task motivation in the growth of technologically innovative firms; Journal of applied psychology. 79. No – 4. 627 – 630
- Nurmi , Piia. & Paasio , K. (2007). Entrepreneurship Finish University , education and training vol 49 / No , 1 , PP. 56 – 65.
- Postigo, S. (2002). Entrepreneurship Education in Argentina the Case of Sananders University " in Proceedings of the Conference Entitled the internationalizing in Entrepreneurship Education and Training , Malaysia.
- Polities, J. D. (2005). Dispersed leadership predictor of the Work environment for Creativity and Productivity. Journal of Management 8 (z): 1820, 23.
- Rissal, R. (1992). A study of the characteristics of entrepreneurs in Indonesia. Dissertation. George Washington University, Edd 1988 DAI – A 49.06 P. 15.6 Des. 1988.
- Schein, E. I. (1994). Entrepreneurs. What they Really Like vocational Education Journal, Vol 64, No 80, PP. 42 – 44.
- Shan; S. E & Collin, C. (2003). Entrepreneurial Motivation Human resource management Review 13 (12) 257 – 279.
- Slavin, R. E. (1987). Mastery learning re-considered Review of Educational Research 60 – 300 – 302.
- Slavin R. E. (2006). Educational Psychology: theory and practice (8th ed) New your Pearson.
- Shaver. Y. G. & Scott. L. R. (1991). Person, process, choice the psychology of New Venture creation Entrepreneurship Theory and practice 16 (winter) 23 – 42.
- Schein, E. H. (1994) " Entrepreneurs: what they're really like Vocational Education Journal, vol 64, No 80 PP 42 – 44
- Zhang. Li – Fang. (2006). Thinking Styles and big Five Personality traits revisited Journal Elsevier Personality and individual difference 40 (2006) 1177 – 1187
- Zhang. Li – Fang. (2002). Thinking Styles and modes of Thinking: implications for education and research Journal of Psychol 2002 May 136 (3): 245 – 61
- Zhang. Li – F. (2000). university students learning approaches in three cultures: AN investigation of Biggs 3 P model. The Journal of Personality 134 (1) 37 – 55
- Zhang. Li – F. (2001). D0 Thinking Styles contribute to academic achievement beyond abilities? Journal of Psychology 135, 621 – 637
- Zhang, Li-Fang. (2006). preferred teaching styles and modes of thinking among university students in mainland china Journal of thinking skills and creativity Volume 1, issue 2, November 2006 pages 95-107

تاریخ وصول: ۸۹/۵/۱۵

تاریخ پذیرش: ۸۹/۹/۳۰